

staaendes Sted, og dertil have de ærede Herrer, saalænge de holde sig til de Magter, om hvilke Adressen taler, ikke Øvne; de ville først faae den, naar der samtidig ogsaa fra den anden Del af Lovgivningsmagten kom en Udtalelse, der støttede deres, naar de ere i Stand til at tilveiebringe en saadan Overensstemmelse mellem de to Thing, at der paa Basis af denne kan stables en sand Regjering. Thi det kan kun lidt hjælpe, at vi fjerne de Hindringer og Vanskeligheder, under hvilke vi kæmpe, og om hvilke jeg gjerne skal indrømme, at de have fremkaldt Lammelse og Slappelse, utaaelig trættende Arbejde, og have skabt en Misforholdelse, som har gjennemtrængt alle Klasser af Samfundet — det kan kun lidt hjælpe, at de fjerne disse Vanskeligheder, naar der saa voxer andre op for Fødderne af den nye Regjering, naar de skabe andre Vanskeligheder paa et andet Sted, som fortsætte hele denne utaaelige og uholdbare Tilstand. Det kan ikke nytte at ville forsøge at fjerne Vanskelighederne paa det ene Sted, naar man derved skaber desto større Vanskeligheder paa et andet. Hvor der overhovedet i vor Historie kan peges hen paa Noget, der ligner parlamentarisk Ministerkrise, har det altid været Rigsdagens to Afdelinger, der ere gaaede sammen, men ved denne Leilighed er det Folkethinget alene. De Herrer have skyet og med Omhyggelighed undgaaet at æske Landstingets Mening, de have holdt tilbage fra Landstinget de Lovforslag, om hvilke de erklære, at Modstanden mod dem er Regnet paa Uenighed, og dog vide de ligesaa godt som vi Alle, at hvis disse 7 Sager kom til at foreligge Landstinget, vilde Afstemningen i dem alle syv komme til at gaa i Overensstemmelse med den Retning, der er repræsenteret i Ministeriet (S. N. Hansen: Ja, saa længe den nuværende Regjering sidder.). Det ærede Medlem siger „saa længe det nuværende Ministerium sidder“. Paa denne Bemærkning er der gjentagne Gange svaret, at det er at underkjennde den Selvstændighed og Betydning, som Landstinget har, den Dygtighed, som dets Medlemmer besidde, og den Verdighed, som tilkommer Thinget, at tro, at en ny Regjering skulde i nogen væsentlig Grad forandre Landstingets Anskuelser. Ligesaa vist som vi vilde finde, at det var en Krænkelser, om man sagde, at naar der kom et andet Ministerium, vilde vore Anskuelser om Sagernes Realitet, om det, der tjener Fædrelandet, forandres, ligesaa vist er det en Tilsidefattelse af den Respekt, vi skyldte det andet med os ligeberettigede Thing at forudsætte, at dets Anskuelser i Realiteten vilde forandres, fordi der kom en ny Regjering. Det er sandt, at der paa ethvert Lovgivningens Omraade er et Spillerum mellem noget Mere og Mindre, men det er ikke mindre sandt, at dette Spillerum er udtømt i de af de omskrevne Sager, der have været inde for Landstinget, det er udtømt i de geistlige Love, og i

Kommunalloven vide vi, hvorledes Landstinget principielt er fundet, og der er Intetfombest, der berettiger de Herrer til at opstille den Raastand, at en anden Regjering vilde skabe et andet Landsting. Derfor siger jeg, de Herrer ere ikke i Stand til at skabe noget Nyt, selv om de formaa at omstyrte det Bestaaende. Jeg tvivler ikke om, at dette er deres Ønske, og at de vilde betragte enhver Løsning af den Krise, de have tilveiebragt, der ikke førte Mand til Møret, som vare et Udtryk af den i Folkethinget herskende Stemning, det vil sige, den i Folkethingets Flertal herskende Stemning, som utilfredsstillende. Fylldige Bærere af den Stemning, som rører sig hos Folkethingets Flertal, findes nu utvilsomt kun i dette Flertal selv. Jeg betragter derfor denne Adresse som en Opfordring til Kongen om at afskedige det nuværende Ministerium og indsætte et nyt, der er taget ud af denne Forsamlings Flertal. Jeg tvivler paa, at der kan findes et Udtryk for dette Flertal henret andetstedsfra, men i alt Fald er det den klare og tydelige Mening, deraf at tilveiebringe en Regjering, som stemmer overens med Folkethinget, og denne Regjering maa da nødvendig komme til ikke at stemme overens med Landstinget. Der er, mine Herrer, ved en Afstemning af den Art, der nu snart skal foregaa, og overhovedet ved Bevægelser af den Bestaffenhed som denne Adresse, noget Spøire og mere end blot og bart Tallet, det er ikke nok at kunne sige: „Vi ere de Fleste, vi kunne stemme og vi kunne undertrykke enhver fra vor afvigende Mening, thi vi ere de Mange“. Naar man gjør Fordring paa at træde i Spidsen for Statens Styrelse, saa maa man have vidst tillige at erhverve sig hos Modstandere, ikke just Afslutning, thi den give Modstanderne ikke, men en Erkjendelse af, at det for Samfundets Udvikling i det Hele vilde kunne have gunstige Følger at efterkomme den Trang, der giver sig tilkjende til en Forandring i Landets Styrelse. At dette ikke er noget Umuligt eller noget Uopnaeligt, viser sig paa mangfoldige Steder, og det vilde ogsaa kunne vise sig her hjemme, men der vilde da dertil kræves, at der fra Oppositionens Side, medens den endnu var Opposition, vistens en Klarhed over Maalet og over Midlerne, et Herredømme over Ønskerne og Willien, en Øvne til at løse den Gjerning, som kunde komme til at paahvile den, og dersom dette fandtes, tror jeg, de Herreris Skridt vilde have større Udfigt til at lykkes, end jeg nu antager, at det har. Sville Følger Adressen vil have, derom er det jo foregaaes endnu at anfille nogen Formodning. Regjeringen har fra sit Standpunkt udtalt sig om, hvorledes den er stillet ligeoverfor Adressen, den har kun indskrænket sig til at modsig den faktiske Fremstilling af Forholdene, som i Adressens Motivering er givne. Jeg antager, at dersom Ministeriet ikke havde Andet at raadspørge end sit eget Ønske og sin egen Befvemmelighed,